

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.

Nyílt tér: soronként 20 fill.

Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő

Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefonhálózatot Fogarasnak.

Számtalanszor fölszóltunk már ez ügyben, de sehonnán semmiféle visszhang nem érkezett, így tehát most már kénytelenek vagyunk kezünkbe venni a tervet, hátha dülőre tudjuk vinni.

Talán nem is szorul bizonyítgatásra a telefon óriási haszna a mai rohamosan haladó, modern világban. Az idő: pénz. Ezt már manapság mi magyarok is ismerjük, pedig a köztudomás szerint gyenge oldalunk a gyorsaság és üzleti szellem. Ha pedig az elpazarolt idő annyi mint a kidobott pénz, akkor a logika világos következtetése szerint a megtakarított idő: megtakarított pénz. Az ilyen szegény helyen pedig mint Fogaras megye, ugyancsak szükség van mindenféle megtakarításra, ha ekzisztálni akarunk.

Már most lássuk csak be, hogy milyen sok idő, napidíj, pénz és fáradság lesz megtakarítva, ha felépül a telefon a mi megyénkben is. Körülöttünk min-

den megyében van telefon és mi egészen a központtal: Budapesttel beszélhetnénk, ha nekünk is lenne telefonunk. De így csak utban vagyunk másoknak, mert a magunk némaságával megakasztjuk a mások tevékenységét is.

Eddig is nélkülözhetetlen volt a telefon nálunk a közigazgatás és kereskedelem terén, de a mostani, mind gyorsabban haladó időkben már feltétlenül szükséges. Fogaras nem az a mélyen alvó csecsemő többé aki volt! Lassan, de annál biztosabban kezd ébredezni, és kéjesen nyújtogatja fásult és elerőtlenedett tagjait a hosszú dermedés után, mert kereskedelme, üzlete éled! A telefont — ez összekötő kapesot — nem nélkülözheti többé ez a sztratégiai fontosságú határszéli vidék, nem tovább már a sok új ipari vállalat sem. Itt vannak a fűrészgárak, ahol elengedhetetlen feltétel a telefon és ahol fájdalmasan érzik e hiányt. Itt vannak a szépen haladó Olthid építésénél előforduló kellemetlenségek, amikor óra-

számra kell a munkának szünetelnie míg valami hiányzó dologért a mesze levő helyeken szaladgál egy-egy ember. Itt van a végre dülőre jutott villamosvilágítás berendezése, építkezése, ott is nélkülözhetetlen lesz a telefon és a tavasszal megkezdődő vasutépítésnek is egyik szükséges eszköze lesz majd. Vagy milyen jó lett volna akkor, amidőn a vasuti sztrájk kiütött. No akkor már igazán elvöltünk temetve!

Épen ez a sokféle ipari vállalat, ez a hirtelen fellendült építkezés teszi aktuálissá ismét a már oly sokszor pengett akkordot. Lapunk hasábjain olyan körülményesen körülírtuk már a telefon létesítésének feltételeit, hogy ismétlésekbe nem bocsátkozunk, hanem engedve a közbizalomnak a leghelyesebb mederbe tereltük ez ügyet.

A kolozsvári posta és táviró igazgatóságtól vett értesülésünk szerint a törvényhatósági távbeszélő hálózat létesítése a leghelyesebb és legszokottabb forma. Az erre vonatkozó kezdeménye-

T A R C A

Teréz.

A „Fogaras és Vidéke“ számára
Irtta: Vécseiné Jankovich Luiza.
(Folytatás.)

Igy történt, hogy egy izben egy gazdag fiatal nőnek készítettek halomszámra a küszöbön levő fürdői saisonra kalapokat.

Mikor már készen volt valamennyi, a főnöknő úgy rendelkezett, hogy Alice szállítsa haza a drágaságokat, melyeknek mindenike egy-egy költemény volt.

Neki volt a legdistingváltabb izlése és ha az urnő, aki „nagyon szekant kundshaft“ hírében állott, valami hibát fedez fel egyikben vagy másikban, Alice legalább ott mindjárt meg is igazíthatja.

Igy történt, hogy a csepp szőke teremtés, a kihordó lány társaságában a kalapkatulyák egész piramisával állított be egy szép, villaszerű épületbe és csakugyan egész délelőtt ott rostokolt.

Egyiken a virág nem volt helyesen megválasztva, azt kikeltett cserélni mással, a másikon a csipke nem volt elég dúsak, a harmadikon a szalag keskeny és így tovább. Szóval az érzékeny gyermek pirult és sápadt a kicsinylő bírálatok özöne alatt s míg remegő ujjával serényen öltögetett, alig győzte nyelni előtörni készülő könnyeit.

Egyszerre csak zörrent valami papiros a másik szobában és a nyitott ajtó keretében egy magas férfi jelent meg.

Az asszonyka arca kipirult, de azért kedveskedve szolt oda a tükörből:

— Te itt vagy, Imrus. Nem is tudtam. Annál jobb. Neked kitűnő izlése van. Mond csak, ugy-e ez a kalap tönkre teszi az arcomat? Szerencsétlenségemre, sehogy sem tudom megértetni magam a kisasszonnyal, pedig már megmagyaráztam eléggé.

— Az a kalap gyönyörű és kitűnően áll — mondta szilárd meggyőződés hangján az Imruskának szólított uri ember, miközben lassan előbbre jött, nyilván, hogy jobban szemügyre vehesse a kérdésben levő capotot.

— De ez a szalag itt . . .

— Istenem, én nem vagyok nő, nem értek az apró részletekhez, hanem annyit tudok, hogy az összhang a fő, ez pedig megvan és nincs igazad, mikor a szegény kisasszonyt agyongyötröd a szeszélyeiddel.

A fiatal asszony az ajkába harapott és szegény Alice halálra rémülten tekintett a merész emberre, aki minden teketória nélkül védelmére kelt egy teljesen ismeretlen, szegény teremtsnek és miatta megszegyenit egy szeszélyes, elkényeztetett urnőt. Mi lesz ebből? Szive vadul dobogott és úgy remegtek a kezei, hogy nem volt képes egy öltést sem tenni.

Alice tulajdonképpen most először nézett

pártfogójára. Magas, kissé tulerős termetű, középkorú férfi volt, azzal a biztos fellépéssel, ami a vagyoniilag jól szituált emberek tulajdona. Az arca értelmes, kék szemei jóságos tekintetűek és egész lénye végtelenül vonzó, bizalmat gerjesztő.

— Egyik kalap szebb, mint a másik, — folytatta, amint kézbe vette és sorra vizsgálta a csecsebecsüket, — nyugodt lehetsz, Barlangligeten senki sem fog e tekintetben versenyezni veled, mert csak ezt akarod, ugy-e bár?

— Istenem, Imre te mindig gunyolódol velem!

— A viláért sem. De hallgatom, jó ötnegyed órája már azt a beható vitát, melyet egy-egy szalag, csipke, vagy virág fölött folytatasz itt valakivel, akinek nincs, nem is szabad más rendeltetésének lenni, mint azt szalagot, csipkét és virágot engedelmesen újra tüzni és néma megadással hallgatni a te — nem épen bizelgő — véleményedet izlése felől. Nos, ebből ítélve, európai fontosságú dolog kell, hogy legyen, mikép a te kalapjaid versenyen kívül álljanak. De ez nem zárja ki, hogy már jó előre haladt az idő és nekem délután 3 órakor fontos értekezletem van. Tehát, ha kegyeskednél . . . Azonkívül a kisasszonnyal is bizonyára vannak hozzátartozói, kik várják. Talán félbeszakíthatnátok a nagy munkát, hogy délután újult erővel kezdhessetek hozzá.

zést pedig a vármegye közigazgatási hatóságának kell megtennie. Mivel azonban eddigi nyilvános és ismételt sürgetéseink és felszólalásaink teljesen eredménytelenek maradtak, legcélszerűbbnek láttuk egy kérvényt kibocsátani melyet a legtekintélyesebb kereskedők, gyárosok, iparosok, magánosok irnak alá a telefon létesítése és a szükséges előfizetések biztosítása céljából. E kérvényt azután a vármegyéhez fogjuk beadni, hogy a legközelebbi vármegyei közgyűlésen tárgyalható legyen és ezen az uton azután reméljük, hogy végre sikerülni fog az oly régóta nélkülözhetetlenné vált telefon áldásos és megfizethetetlen előnyeiben részesíteni a mi vármegyénket is.

— 5.

Szüreti reminiscenciák.

Most, hogy az iparos ifjuság folyó hó 22-én szokásos szüreti mulatságát tartotta, amely csak egy kigondolt vigalomnak az utánzása, visszaszáll lelkem a múltba, abba a boldog időbe, amikor még gondtalanul élvezhette a szőlő, a must édességét, a nap-sugaras, vidám szüreti mulatságokat s most pedig Jeremiásként, Kasszandraként kesereg a kedves emlékek romjai fölött. Ez annyival inkább érdekes, mert a mi vidékünknek, generációnknak fogalma sincs a valódi, igazi magyaros szüretekről.

„Nem úgy van már mint volt régen,
Nem az a nap jár az égen!”

Ma már vége azoknak az igazi patriarkhális mulatságoknak, szinte lopva hordják a szőlőt szüreteket alkalmával a tőkéről. Hol

van az a kor, amikor a keszthelyi Helikon szüretet tartott, hol van Badacsony, Tátika, Somlyó a maga vidám szüretjeivel, Kisfaludy Sándor, Vörösmarty Mihály, mikor a szüreten fölhangzott az a gyujtó dal:

„A legelső magyar ember a király!
Érte minden honfi kardja készen áll!”

Elmultak régen ezek a szép idők és hiába tekintünk sovár szemekkel körül e hazában, csak apró epigonok tűnnek föl előttünk, az áldozatkész főúr: Gróf Festetics, s a lánglelkű dalnok példájára nem akadunk.

Ugy, hogy e szomorú tapasztalatra önkéntelenül is az a gondolat villan meg agyunkban, hogy vajjon nagy idők szülik-e a nagy embereket, vagy hatalmas elmék irányítják az idők mulását?

Ne menjünk vissza olyan messzire az idő létráján, gondoljunk vissza csak a mi gyermekkorunkra: harminc évvel ezelőtt milyen volt az igazi magyaros szüret.

Már két héttel előtte sütöttek, főztek az szszonyok, a gyermekek pedig csinálták a nagy stájerokat, ma már csak a mészárosok és a házi urak stájerólnak, de mi még akkor rakétákat értettünk alatta, most a stájerek alatt a mai generáció bizonyára a mészárosokat, háziurakat érti. Mi ideálisabbak voltunk, a mai kor reális!

Két-három hétig rostokoltunk a szőlőhegyen, éjjel-nappal puskázva-rakétázva, hatalmas pásztortüzeket raktunk s amellől dobáltuk a békákat, lestük a csillagok járását, huzta a cigány, boldog, boldogtalan evett, ivott, táncolt, szóval lakodalomból állott az egész hegy, a szüretet, a daltól hangzó hegyet a tavasz visszhangjának neveztük. Egy ilyen fajta igazi szüretet örökölt meg Léva Józsi bátyánk remek költeménye a: „Szü-

retünk.” Aki azt ismeri, vagy elolvassa, az körülbelül képet tud magának alkotni az igazi szüretéről, amelyet a mai generáció, vagy pláne Fogaras abszolúte nem ismer, de mégis szép, hogy iparos ifjuságunk minden évben reminiscenciáját fejezi ki iránta: a szüreti mulatságok tartásában.

Ápolja is ezeket a mulatságokat, mert ha már a régiak csakugyan kiveszték, hát legalább maradjanak meg az emlékek, halvány visszhangjai az igazinak a szomorú utókornak!

Hogy tényleg szomorú, nézzünk csak végig most egy szüretet, mit látunk itt: boros képet, a mosolynak még csak egy parányi sugarát sem. Elrabolta azt a jókedvet a gazda arcáról valami szövetkezet, ügyvéd, bank, mert a mustnak, a szőlőgerezdnek az ára nincs az almáriomban!

S midőn ezeket a szüreti savanyu, boros arccokat látjuk, eszünkbe kell jutnia annak, hogy e komor arc redőinek előidézésében nekünk is van valami részünk, mert hiába, idejekorán nem gondoskodtunk arról, hogy a szomorúság fellegei eloszoljanak. Igaz, egyesek nem tehetek volna az ár ellen, de hiszen maga az ár is egyes cseppekből áll össze és ha ezeket a cseppeket egy közös akarat vezeti, úgy maga ássa meg medrét a folyam a tenger felé!

De hiszen ezen a helyzeten nincs is mit csodálkoznunk, mikor még jó magam is a hajdani Bakhus hős, a szőlőtőkének valósággal esküdt ellensége, flokszerája lettem, mint afele: antialkoholista, de hiába nem ítélnének el bennünket, mert olyan drága, uzsorás világot élünk, hogy a létérti küzdelem heves tusájában elpártolnak, hűtlenné lesznek Szemeléhez hívei. Hja a mai kor a humanizmus százada, midőn úgy élünk, mint a hal a vízben t. i. hogy a nagyobb a

— De Imre, én igazán nem értelek — szórták a haragos villámokat a megszenyített asszony szemei, nem a bátyjára, aki nagy tekintély lehetett előtte, hanem Alicera, aki igazán ártatlan volt ebben a kis csetepatéban és mégis úgy állott ott, mint a főben járó bűnös. Végtelenül megindító, bájos volt ebben az alázatos pózban. Halász Imre egészen rajta felejtette szemeit.

— Elhiszem, — mondta azután csendesen, mintha álomból ébredne, — előttem érthetetlen, hogy én eltudom képzelni, mit érezhet valaki, akit órákon át kinoznak gombostűszurásokkal, anélkül, hogy védhetné magát. Különb ez mindegy. Annyiban maradunk tehát, kisasszony, — mondta aztán emelt, ellentmondást nem tűrő hangon, — délután sziveskedjék újra idefáradni. Biztosítom, hogy hűgom akkor már jobb hangulatban lesz és játszva elvégezi, ami most legyőzhetetlennek tetszik ön előtt.

Alice igazán nem tudta, hogyan került ki a villából; mint az alvajáró ment végig az utcákon.

Mikor főnöknőjének elmondott kalandjából annyit, amennyit jónak látott, attól megtudta, hogy Halász Imre egyike a város legtekintélyesebb polgárainak, gőzmalomtulajdonos és azonkívül is több vállalatnak éltető lelke. Nagy képzettségű és igazán humanus ember hírében áll, akit épen úgy szeretnek, mint respektálnak. Szóval minta ember. A hűga, mintha nem is egy vér volna vele. Szeszélyes és gögös. Elvált asszony.

Házassága regényéről sok verzió keringett; sokan a férjét hibáztatták, még többen őt. Az az egy bizonyos, hogy mióta Szász Gyula, a volt férje újra megnősült, csendes, boldog ember lett belőle, mely tény neki ad föltétlenül igazat. Halász Klemmy a bátyjához költözött, mert szülei nincsenek és az áldott jó embernek sok kellemetlen órája van hűga változó kedélyhangulata miatt és bizony csak igazságos lenne irányában a sors, ha egy kedves, jó feleséget rendelne neki, aki méltányolni tudná őt.

Körülbelül ennyi volt, amit Halászekről megtudott Alice, de ez épen elég volt arra, hogy könnyen hevülő fantáziája glóriájával fonja körül Halász Imre alakját és délután már, mikor újra neki fogott a munkának, valami nyugtalanító, de mégis édes érzésnek engedelmessé, gyakran tekintett át a szomszéd szobába, melynek ajtaja úgy, mint délelőtt most is tárva, nyitva volt.

Remény és kétség közt ügyelte, nincse ott most is az ő mentora.

Nem volt senki. . . Hiszen igaz, értekezletre ment. Vajjon sokáig szokott az olyasmi tartani? Késő estig? Vagy épen be az éjszakába nyulik? Alicenak fogalma sem volt róla. Csak azt tudta, hogy vergődő szívét valami fájó zibongás szoritja lassanként békóba és úgy érezte magát, mint a gyermek, kinek valami csodaszép játékszert mutattak és most szeretne hangosan felsírni, hogy nem kapja meg, míg egyszer csak . . . erőszakos szivdobogás jelezte, hogy a

játékszert mégis csak megkapja. Erre aztán nagyon megijedt szegény kis lány.

Hogyan?! Délelőtt látott először egy férfit, akinek eddig még létezéséről sem volt sejtelve és már annyira van, hogy szivdobogást kap, hallván lépteit és lángbaborul előtte a világ arra a gondolatra, hogy most mindjárt a szobába lép.

Még más, csodálatos dolog is történt ezen a délután. A szeszélyes háziasszony — nem tudni miféle jótékony befolyás hatása alatt — szivélyes és kedves volt hozzá, a jelentéktelen kis kalapkészítőhöz és mikor készen voltak a munkával, lekötelőz szeretelméltósággal vezette át az ebédlő terembe és minden szabódása ellenére pompás uzsonnával kínálta meg.

Alice azt hitte, hogy álom, gyönyörű álom mindez és egyszer csak felfog ébredni. Álom, hogy ott ül a pompás ebédlőben, a pazarul megrakott asztal mellett. Álom, hogy vele szemben az a férfi ül, ki ezt az egész csodás helyzetet teremtette és az a férfi valami leírhatatlanul édes, meleg pillantással tekint a szemébe, míg hangja lágyan rezeg, mintha mindig valami láthatatlan sebet simogatna, mikor hozzá szól . . .

Pedig ennek a csodaszép álomnak folytatása is volt, melyből csak az oltár előtt ébredt a legszebb valóra.

Halász Imre úgy látszik, vele született tapintatánál fogva a szelid, sóvárgó szemű kis Alicében ismerte fel azt a nőt, kit régóta keresett magának élettársul.

kisebbit fölfalja, aki birja, marja. A mai kor minden tekintetben józanságot követel. Szüret után van! El-el merengek az őszben s eszembe jut az a hajdani, amely még dallal, puskaszóval, vigalommal volt tele, akkoriban a boldogabb időkben, amikor még boldogult atyám is élt, amikor még más csillag ragyogott s másként süttött a nap a földre.

Helyesen teszitek tehát iparos ifjak, hogy ezen szőlő telen s szüretet nem látott mostoha vidéken évről-évre legalább ti ápoljátok, szinbolizáljátok és perszonalifikáljátok az egykori vidám magyar szüreteket.

H. Gy.

A fogaras-brassói vasut.

Vasárnapi számunkban — hir alakjában — ígértük, hogy a fogaras-brassói vasutra vonatkozólag, hiteles kutforrásból merítve az anyagot, részletesen fogunk írni.

Valóban várva-várjuk már azt a percet, amikor megteszik az első kapa-vágást ebben a nélkülözhetlen ügyben, mert ez az elzárt, elizolált, zsákmegye, amely a telefonhálózat hiánya miatt is elvan különítve a többi vármegyétől, ha a vasuti vonala csak ugyan kiépül Brassó felé egy varázsütésre fölfog lendülni, valósággal a renezánsz szellője fog lengedezni a mostani elzárt süket-ség fölött.

Eddig, ha az ember ide jött Fogarasra, úgy tünt föl az állomásnál, mintha az illetőt egy nagy menaszéria ketrecébe hozták volna, látva a vadregényes havasokat, amelyek önkéntelenül is fölidézték a sokféle vadállat képét. Már azt gondolta az ember, hogy Fogarason van a világ vége, hogy a havasok tényleg véget vetnek a további utazásnak.

Mig ellenben, ha a vasut tovább ki lesz építve és zakatolása felfogja rázni az ijesztő néma csöndet, mindjárt fölfrissül, élénkebb lesz Fogaras is s teljesen végét szakítja — a fiakeresek nagy szomorúságára — a 16—20 koronába kerülő unalmas s vig, vagy szomoru epizódokkal teljes kocsi utat. Tehát csak hozza Isten a Mandel és Révész budapesti céget, hogy minél hamarabb elkezd-hessék a nagy missziót betöltő s beláthatatlan előnyöket, kedvezményeket hozó munkálatokat.

Ezen hozsánna kiáltások után lás-suk most a financiaális részét a dolognak.

A kereskedelemügyi m. kir. minisz-teriumban annak idején ezen vasutra vonatkozólag megtartott engedélyezési tárgyalás alkalmával az építő tőke: 7,074.000 koronában lett megállapítva.

Hogy a vasut kiépítése végre dül-őre juthasson, ezen megállapítást a kereskedelemügyi m. kir. miniszter újabb tárgyalás alá véve az építési tőkét, az alábbi címeznél a következő összegekkel redukálta:

I. Vizmentesítési munkálatokra ko-rábban engedélyezett 3.474,870 kor.
Leszállítatott . . . 3.454,050 kor.-ra
Kevesebb szükséglet 19.920 kor.

II. Forgalmi eszközökre elővont irányozva . . . 332.000 kor.
Leszállítatott . . . 265.600 kor.-ra.
Kevesebb szükséglet . 66.400 kor.

III. A csatlakozó állomásoknál szük-séges létesítmények címén előirányzott összeg 22.800 koronával redukáltatott.

IV. Ezen tőke leszállítások folytán az időközi kamatoknál 1880 koronával kevesebb szükséglet áll be.

Vagyis végeredményben az eredeti-gel megállapított 7.074,000 kor. tőkével szemben 6,983,000 korona költség engedélyeztetett.

Az állam ezen vasutnak, a posta ingyenes szállítása fejében 50 éven át évenként 16000 koronát, külön segély-képen pedig 50 éven át évenként 34,810 koronát biztosított; minek ellenében engedélyes cég 1.016,200 korona név-értékű törzsrészcvénynt tartozik az állam tulajdonába bocsátani.

A tényleges építési tőke 65 száza-lékanak beszerzése céljából kibocsátandó 5 százalékos elsőbbségi részvények kibo-csátási árfolyamát a miniszter 78%-ban állapította meg.

Az építési tőkének törzsrészvények által fedezendő része az eddig megsza-vazott hozzájárulások és az említett állami segélyezés által 2.080,200 kor. erejéig már biztosítva van, mivel pedig Brassó város újabban a kért 60000 kor.-t már megszavazta, még csupán 357,000 — 60,000 = 297,000 kor. hiányzik, mely-nek pótlását engedményesek Brassóvár-megye, Feketealom és Vidombák köz-ségektől, valamint a földmivvelésügyi m. kir. minisztertől kérték.

Fogarasvármegye ez egyben hála istennek — örvendetesen legyen mondva — megtette a maga kötelességét, tehát a halogatás vádjá minket most nem érhet, de reméljük, hogy a fenti érdekelt helyek sem fognak késedelmeskedni az illető összeg megtérítésénél s így különösebb nehézségekbe az ügy nem ütköznén, nagyon valószínű, hogy a fogaras-brassói vasut építését már a jövő év tavaszán megkezdik s így a vonal 1908. őszére már teljesen föllesz építve.

S ez annyival is inkább megfog-örténni, mert Brassó a 60,000 korona megszavazást kilátásba helyezte, Fekete-alom 10.000 koronát és Vidombák 15.000 koronát már megszavazott, a bizottság abban állapodott meg, hogy Brassóvármegye szavazzon meg 200.000 koronát oly módon, hogy ezen összeg az 1907. évtől kezdődőleg félévi utóla-gos részletekben 15 éven át törlesztendő a törvényhatósági közuti alapból s a

törlesztési összeg fedezése végott a vár-megyei utadó százalékat a törvh. az 1907—1908. évi költségvetés tárgyalása alkalmával a szükséghez képest 10 szá-zalékra fölemeli. A mult hét csütörtökén végbement városi gyűlés meg is szavazta a kérdéses összeget és mivel Fekete-alom és Vidombák is hasonlóképen cse-lekedett, az építés megkezdésének már mi sem áll utjában.

Ezzel a fontos lépéssel a fogaras-brassói vasut hosszantartó tárgyalása tervben bevan fejezve, most már csak az a fő, hogy ezt a vasutépítést minél előbb meg kell kezdeni, hogy a tűz-okádó, szaladó vaskémény füstje árassza el a völgyet s hatoljon fel a havasok ormáig s füttye pedig rázza fel a szá-zadok óta lethargiába tengődő jámbor népet, figyelmeztesse a renezánsz kor hívó szózatára. Fogaras pedig ezzel a hatalmas lépéssel csakugyan belép majd a haladó városok sorába.

—my.

Iskola felavatás és köri gyűlés.

Folyó hó 18-ikára határozta volt el a Fogarasvármegyei tanítóegyesület alsóárpási köre Strézakercisorán tartandó gyűlését.

A körnek e napon nagy ünnepélye volt. Ugyanis, e napon avatták fel a stréza-kercisorai áll. iskola kor igényeinek meg-felelő új épületét, amelyet a vallás- és köz-oktatási kormány állított fel.

A felavatási ünnepély d. e. 9 órakor vette kezdetét a Himnus eléneklésével, amely után Szöcs János Alsóporumbák nagymivel-t-ségű plébánosa és kerületi esperes a kultura eme új hajlékát ünnepélyesen beszentelte. A beszentelés befejeztével magas szárnya-lásu beszédet intézett a jelenlevőkhez, mely-ben kiemelte a művelődés hatalmát, utalt a tanítói működés jelentőségére és beszédében a hazaszeretet ápolását emelte ki. A tanító-ság dörgő éljenzéssel fogadta a tanügy és tanítók eme lelkes barátjának beszédét.

Majd az iskola lelkes tanítója Fédák János adta elő az iskola fejlődési történetét. S végül a „Szózat“ eléneklésével véget ért eme lélekemelő ünnepély, amikor Fédák tanító a kir. tanfelügyelő helyettese: Pál Ferenc előtt e szép iskolai épületért közö-netét fejezte ki.

Az ünnepély után tartatott meg a köri gyűlés, amely a legnagyobb érdeklődés mel-lett folyt le.

A gyűlés meghallgatta Fédák kolléga a II-ik osztályban tartott gyakorlati tanítá-sát, melyet sikeresnek minősítettek.

A gyűlést Szentgyörgyi József elnök szép megnyitó beszéddel nyitotta meg. Kö-vetkezett erre a mult gyűlés jegyzőkönyvé-nek a felolvasása és hitelesítettése.

Ezután tartotta meg Moldován György alsóárpási járási orvos egészségügyi felolva-sását.

Leirta az iskolákban gyakran előfor-duló rühbetegséget, tárgyalta a trachomát. Trachomában szenvedő egyéneken bemutatta e veszedelmes betegséget. Majd bemutatta az egészséges és trachomás szem közötti különbséget. Aztán felhívta a tanítószágot arra, hogy e betegséget kiserjék figyelemmel és

a netán előforduló esetekről azonnal tegyenek jelentést.

Értekezett a pellágráról, amely betegséget két betegen be is mutatta és végül a difteriáról beszélt és utalta a tanítókat, hogy a difterisz előfordulása esetén hasonlóan haladéktalanul tegyenek az illetékes hatóságokhoz jelentést.

Moldován György orvos szakelőadása és egyéni szeretetreméltósága bennünket teljesen lekötöztetett s köszönetünket jegyzőkönyvileg is kifejeztük.

Következett erre Kodrea György alsóucsa kolléga „Az idegesség az iskolában” c. értekezése, amelyet a kör tagjai feszült figyelemmel hallgattak meg mindvégig.

Majd a tisztújítás ejtetett meg. Ugyanis a gyűlés közfelkiáltással a régi elnökséget választotta meg. Kodrea György volt jegyző a választást nem fogadván el, a gyűlés Fédák János strázakercisórai kollégát tisztelte meg bizalmával és jegyzővé választotta.

A jövő körüli gyűlés helyéül Alsóucsa jelöltetett ki.

És ezzel a körüli gyűlés véget ért és a kör tagjai kedélyes banketre gyűltek össze, amelyen részt vettek Szöcs J. esperes, Bogdán oláhujfalusi lelkész, Moldován Gy. orvos és a helyi állami isk. gondnoksága teljes számban.

Szentgyörgyi József elnök a tanítók éljenzései közt Váró Béni kir. tanfelügyelőre emelte poharát, e sorok írója pedig Moldován György orvosra, felköszöntötték Szöcs János esperest stb. . .

Gábor Dániel.

H I R E K.

A fogarasi honvédelem estélye

Régi vágya Fogaras hazafias társadalmának, hogy az 1848/9-iki szabadságharcban vármegyénk területén és a Fogaras környékén lefolyt csatában elesett hős honvédek emlékének jelt állítson. Ezen célra a gyűjtés szerény eszközökkel s alkalmi körben, — a március 15-iki hazafias ünnepélyek kapcsán, — egy pár év óta meg is indult, de be kellett látni, hogy ilyen módon a kitűzött cél vajmi messze időben lesz elérhető. Ilyen indokkal az emlékügy kivitelét a Fogarasi Székely Társaság vette kezébe s bizonyos tervezetet dolgozott ki.

E tervet szerint első teendőül az ügy ismertetését, népszerűsítését s ebből kifolyólag az alap gyarapítását tűzte ki. Az áldozatra kész s minden szép és nemes ügy pártolására érzékkel bíró hazafias közönséghez fordul tehát akkor, amidőn az alap gyarapítása céljából f. évi november 11-ére, egy estélyre hívja meg; ahol a nemes élvezet mellett, alkalmat óhajt nyújtani a hősök emléke iránt mindnyájunk szívében élő hála és kegyeletes érzés kifejezésére.

Addig is, míg az estélyre vonatkozó részletes programot a közönség elé bocsáthatná, jelezni kívánjuk, hogy a nemes ügy sikere érdekében Fogaras és vidéke előkelőségét a tevőleges közreműködésre felkérte és meg is nyerte.

Ez estély műsora meglepetésszerű pontokból lesz összeállítva s így a közönség hazafias áldozatát egy élvezetes, kellemes estéllyel viszonzozza.

Bizik hazafias közönségünk áldozatkészségében, hogy 1—2 év alatt a kívánt, legalább is egyezer koronát, amelyből már 240 korona megvan, hazafias adóként, önkéntes befizetés útján beszédheti.

Föl tehát, áldozzunk a hazaszeretet oltárán s a nagyidők fiainak emlékéit megtisztelve, élesztgessük keblünkön is a hazaszeretet szent tűzét!

P.

— **Inspicirung.** Elischer József kir. tanácsos, tankerületi kir. főigazgató, mint mult számunkban jeleztük — boldogult veje elhunyt alkalmából Erzsébetvároson látogatását kénytelen volt félbeszakítani s így a kiváló főigazgató folyó hó 23-án ment el újból Erzsébetvárosra, hogy látogatását befejezhesse. Ezuttal említjük meg, hogy folyó hó 26-án volt az a nevezetes nap, melyen a szeretett, jeles férfi főigazgatóságának: huszonharmadik évét kezdte meg. Adja Isten, hogy ilyen jó egészséggel s üde, frissességgel folytassa inspicirungjait ezután is: ad multos annos! .

— **Ritka vendég.** F. hó 23-án a reggeli vonattal érdekes vendég érkezett Nagy Lázár ny. kir. járásbíróhoz Indiából egy angol ezredes, teljes neve: Colonel T. G. Crawley. late 8-th. The King's Regt. Junior United Service Club. Magas, szikár, öles ember, aki csak törte a német nyelvet s ezzel a kis német tudásával vásárolt Nagy-Lázár kíséretében a Thierfeld D. üzletében képes levelező-lapokat. Többek között az angol ezredes megtekintette a várat is, ahol egy közös baka „haptákba” vágta magát előtte s angolul kezdett az ezredessel beszélni, valamikor Amerikába volt és ott sajátította el s ez a közlegény kalauzolta az érdekes idegent a várban, minek ő szerfölött megörült. Tulajdonképpen zerge- és medvevadászatra jött a havasokba s mint halljuk Dr. Serbán Miklós országgyűlési képviselő, Széll József vármegyei főjegyző és Comsia kopacseli gör. kel. lelkész stb. társaságában ki is ment a havasokba, hogy a fenti vadakért megmássza hatalmas hegyeinket. A ritka vendég innen Kolozsvárra ment s onnét tovább utazott.

— **A kaszinó elnöksége.** Főispánunk: bausznerni Bausznern Guidó, a kaszinói közgyűlés tartása előtt meghallván, hogy hozzá deputáció készül, amely kérni akarta a főispánt, hogy az elnöki székben továbbra is maradjon meg, levelet intézett a kaszinói alelnökséghez, hogy a deputáció ne fáradjon el hozzá ez ügyben, mert ő lemondásához állhatatosan hű marad s attól el nem tér. Most már a kaszinó azon tanácskozik, hogy vajjon kit válasszon az elnöki székbe a főispán sajnálatos lemondása után.

— **Esküvő.** Fleischmann Hermann ismert nevű fogtechnikus november hó 7-én, d. u. 2 órakor esküszik örök hűséget az izraelita templomban özv. Goldberger Sámuelné szép és művelt leányának: Gizellának. Tartós boldogság kísérje a szépen megkötött frigyét.

— **Szomorú ünnep.** Csöndes melanhóliával közelednek a gyász, a kegyeletes emlékezés évente megújuló szomorú ünnepei: a halottak és mindenszentek napja. E napok gyászos emlékei már előrevetik árnyékukat.

Kint a piacon és a boltok kirakataiban egyaránt feltűntek már egy hete a koszorúk a solha el nem hervadó levelekkel. S amint végighaladva az utcán, a hétköznapi élet szürke forgatagában tekintetünk rá esik a szomorú emlékekre, elborult lélekkel és önkéntelenül eszünkbe jut a: „Memento mori!” . .

— **Egyházi zsinat.** A nagyszombati görög keleti román érsekség, az egyházi zsinati gyűlést november hó 6-ára hívta össze Nagyszombatra. A zsinat egyházi tagjainak — képviselőinek — megválasztására a határidőt f. hó 27-éig: a világi képviselők megválasztására f. hó 30-áig tűzte ki. Ugyanakkor a választások megejtésére konzisztórium biiztosnak kinevezte Fogarasban: Voleon Máté főesperest. A világi tagok megválasztásához vezető elnöknek, Fogarason: Turku János dr. Törösváron pedig: Puscarin József köz és váltó ügyvédekot.

— **Halalozás.** Megyénk egyik régi magyar családját gyász érte. Hersényi Hersényi Bálint ügyvéd, fogarasmegye volt tiszti főügyésze, életének 67-ik évében, hét évi hosszúságú és súlyos betegség után f. hó 24-én este, Brassóban elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe f. hó 26-án. Nyugodjék békében.

— **Vadászok figyelmébe.** Több ízben előfordult, hogy a vadászembert egy némely gazda nem a legszívesebben fogadja, amikor az a földjére lép, sőt némelyik még az erőszakosságtól sem riad vissza. Ilyen esettel szemben jó tudni a m. kir. belügyminiszternek 1887. évi 4351. sz. döntését, mely szerint, ha a vadászt valaki vadászata közben szóval megtámadta, ezért az illetőt az 1883. évi XX. t.-c. 28. §-ába ütköző kihágásért föl lehet jelenteni. Ez alapon a belügyminiszter egy konkrét esetben a bepanaszolt egyént 20 koronára bírságotlta meg.

— **Pályázat.** Fogarasmegye alispánja, pályázatot hirdet az elhalalozás folytán megüresedett közigazgatási gyakornoki állásra. Javadalmazás évi 1000 korona. Pályázati határidő november 20.

— **Montekarló Fogarason!** Ilyen cím alatt már cikket irtunk lapunk hasábjain s e cikk után egy pár detektivet (mert a szerkesztőségnek is van ám, nem csak a policiának!) utnak menesztettünk, hogy éjjeli időben rekognoscirozzák a terepet, vajjon a cikknek volt-e hatása s szünik-e a ferbli, makao, huszonegy stb. a lebuajokban a szegények között. A detektivek azt jelentették: Uram! csak úgy verik a blattot, mint régen. Szomorú valóság, de így van. Hát ezen az állapoton csakugyan nem lehet segíteni, hogy a spillerek ne kopasszák ki a szegény embereket a csekély napi gázsitól? Intézkedést kérünk.

— **Kin vico.** Szerkesztő ur — kérdi lapunk viccrovat vezetője — tudja-e miért könnyű a solyom madárnak és miért nehéz a Gáspár-féle bajuszkötőnek? . .

P P P P

Mert a solyom madárnak van párja, de a Gáspár-féle bajuszkötőnek . . . nincs! . .

— **Egy munkás család szoreneséje** Régi igazság, hogy a hol legnagyobb a szükség, legközelebb a segítség. Különös hálával emlegeti ezt az igazmondást az a szerény munkás család, mely a szerencsés sors jóvoltából a fenyegető szükségben tisztos vagyonyhoz jutott. A szorgalmas derék család főönhibáján kívül munkáját, kenyérkeresetét vesztve, hiába kopogtatott uj munka, uj foglalkozás után, mindenütt zárt ajtókra ta-

lált a munka hijján. A szerény otthonba már-már a fenyegető nyomor költözött, midőn a szerencse egy sugara ismét boldogságot varázsolt a kétségbeesett családi körbe. A derék munkás ugyanis a jobb napokban megtakarított fillérekből osztálysorsjegyet vásárolt és ujjongó örömmé változott kétségbeesése, midőn a napokban a Gaedicke A budapesti bankház, melynél a szerencsés sorsjegyet vásárolta, arról értesítette, hogy a 60,000 koronás főnyereményt nyerte meg. A Gaedicke bankház, melynek a szerencse állandó kísérelője, nyolc nyolcadban adta el a sorsjegyet és a munkás családon kívül még számos szerény sorsu kis embernek teremtett jólétet.

— **A nagy kakas.** Az elmúlt pénteki hetivásáron egy Márk Spiridon nevű atyafi a piacon fünek-fának egy hatalmas kakast kínálgatott megvásárlás végett. Feltűnt a kakas, meg az ember is a napos rendőrnek, aki véletlenül éppen arra cirkált, és legott faggatni kezdte a bácsit, hogy honnan tett szert arra a hatalmas kakasra. Spiridon ur ötlöt-hatolt, majd meséket találgatott elő, míg végre beismerete, hogy a nagy kakast egy galaci jómódu gazdaember udvaráról emelte el. A további eljárás végett át lett adva az illetékes hatóságnak.

— **Oh az a ratyu.** Megyénk köznépe nek átka: a pálinka ismét halálos katasztrófát idézett elő. Mint értesülünk, az elmúlt héten Dezsánban Milosán János és Pop Szilárd a korcsmában pálinkáztak és lassan-lassan vitatkozásba keveredtek. A vitatkozás hevessége az elfogyasztott decik számához mérten nőttön-nőtt, míg végre — szokás szerint — verekedéssé fajult. Ezuttal azonban nem csak egy kis mindennapi érvágással végződött, mert Milosán, — kinek már az apja is börtönben ült emberölés miatt — oly szerencsétlenül taposott Pop Szilárd gyomrára, hogy az, a helyi közkórházban nagy kínok között elhunyt.

— **A reformáció emléke.** F. hó 29-én szépen megtelt a református templom ajtatos hivekkel. A reformáció emlékűnnepét ülték a kálvinisták, megható és szívhez szóló egyszerűséggel. Az ünnepi beszédet Balla Károly ref. lelkész a tőle megszokott ékesszólással mondta el. Ez alkalomból kifolyólag csak a megjegyzésünk, hogy a Bornemissza Anna nőegylet hol van ilyenkor? Más helyeken díszes énekkarral, testületi felvonulással és sok más egyébvel szerepel a ref. nőegylet az ilyen kiváló alkalmakkor. Egy ilyen új és életképes egyesülettől sokát vár a közönség.

— **Könyvismertetés.** Népiskolai hittani könyv a népiskola II-ik, III-ik és IV-ik osztályai számára, írták: Áron Miklós lelkész és Beresku János tanító. A három külön füzetbe megjelent művecske nyelvezete könnyű, folyékony és a tanulók értelmi fokához mért. A II-ik osztály számára írt füzet tartalma: I. Imák: Reggeli és esteli ima. Az angyalka. Az Ur imája és a tanítás utáni ima. II. Az Ó-Testamentumból: A világ. Isten. A világ megalkotása. A paradicsom. A bűnhődés. A bűn következményei. Kain és Ábel. A világ erkölcsi romlása s így tovább s befejeződik az Izraeliták a pusztán c. leckével. A III-ik osztály számára írt füzet tartalma: I. Az Ó-Testamentumból a világ megalkotásával kezdődik és befejezésül Daniel leckét adja. II. Az Új-Testamentumból kezdő Szűz Máriával és befejező leckéje

a feltámadás. A IV-ik osztály számára írt füzet tartalma: I-ső rész. Az imák és a II-ik részben kezdi Krisztus születésével és az apostoli szinodusokkal fejeződik be; és végül általános összefoglalással végződik. A művecskében a képek igen sikerültek és a kitűzött célnak az egész mű nagyon megfelel.

— **Az átjárókról.** Most, hogy az őszi, havas idő beállott s nagy a sár, bajossá vált az átjárás az egyik gyalogjáróról a másikra így pl.: a Bethlen-utcában, az állami főgimnázium, polgári leányiskola, a Peia-féle ház s a sétater sarka és a katolikus templomhoz vezető utakon. Valóban jó lett volna ezeket az átjárókat még a nyáron a jődőkben megcsináltatnia a hatóságnak, de erre nagyon természetesen egyszerűen csak az a rövid válasz, nincs benne a költségelőirányzatban, tehát nem lehet. Hiszen ezek nem kerülnek olyan sokba s most, hogy újra növelik a kavicsotatással nyáron a port s ősszel pedig a porból fejlődve a sártengert, biz isten csupa humanizmusból kifolyólag ezeket is megcsináltathatnák, hogy ne jár-nánk már 70 százalék pótdó fizetése mellett ilyen óriási sároan.

— **Nem kell iskolai könyvtár.** A kultuszminiszter iskolai és ifjúsági könyvtárak szervezését rendelte el, egyúttal megküldte ezen könyvtárak jegyzékét is. O-Tohán község képviselőtestülete a legerélyesebben tiltakozik ezen rendelet ellen s a vármegyei közigazgatási bizottsághoz beadott felelőváltásában kijelenti, hogy ezen célra a község lakóit megadóztatni nem fogja; mivel arra nincs szükség, mert a nép a magyar nyelvet nem érti s a könyvtárnak a nép semmi hasznát nem venné. A közigazgatási bizottság O-Tohán község képviselőtestületét ezen beadványával elutasította.

— **Fogarasi népfürdő.** Kádfürdők március hó 1-től: I. oszt. 1 kor. II. oszt. 60 fill. Iskolásgyermekek részére pénteken és szombaton délután 1—3 óráig lányok, 3 óra után fiúk, saját fehéreneművel. Gőzfürdő: péntek, szombat és vasárnap. Pénteken 9—3 óráig férfiak 1 kor. 3 óra után katonák 10 fillér; szombaton 9—3 óráig nők 1 kor. 3 óra után férfiak 60 fill.; vasárnap 7—12 óráig férfiak 1 korona. Egy évi fürdőjegy gőzfürdőbe 20 korona és kádfürdőbe 30 korona. Beteg személyek — szegénységi bizonyítvánnyal — ingyenjegyet kapnak. A tulajdonos: Stoff.

— **Pályázat.** A brassói kir. pénzügyigazgatóság a fogarasi m. kir. adóhivatalnál megüresedett hivatali állásra pályázatot hirdet. Pályázati kérvények nov. hó 1 és 30 között nyújtandók be. Kiszolgált és igazolványos katonai altisztek ezen állás elnyerésénél előbbséggel bírnak.

— **Tüzifa, fuvaros, favágó.** Ez a három olyan triviális, prózai valami, hogy nyárban még csak nem is gondolunk ezekre, egyszerűen napirendre térünk fölöttük, de most, hogy a zord idők beállottak s a hideg szobában nem megy úgy az ujság irás, mert még a szedőknek is megdermed a kezük, amint kapkodnak az olomkatonákhoz, a betűkhöz, mint „Bernát a ménekőhöz“ csak so-hajtozunk a tűzifa, fuvaros és favágók után, mert hiába fűteni kell, hogy a munka jobban menjen. Pedig úgy látszik, hogy tűzifa dolgában megint fönnakadás lesz itt Fogarason, az erdők torkában. Milyen jó lenne most egy tűzitaraktár, mint más rendes városokban van pl: Miskolcon is a kincstár állított föl évtizedekkel ezelőtt egy fáskertet, amelyet rendszeren jó előre szokott bőven meg-

tölteni tűzifával s a fáskert körül laknak a fuvarosok, favágók is — mert már az úgy van berendezve — hogy a vevő egy csapára három legyet üt, pardon: megveszi a fát, már ott leselkedik a szekeres, mint a hentes a disznóvásárban, oda üti az orrát a favágó s így szépen rendben ellátja a közönség magát tűzifával. Vajjon nálunk így áll-e a dolog? De hogy Nagy utánjárás és protekció mellett kapunk fát s három korona 60 fillért fizetünk a fuvarosnak, négy koronát pedig a favágónak, ha különös privilégiumok mellett csakugyan kaphatunk, úgy hogy ilyen manipuláció mellett majdnem annyiba kerül nálunk „dur die bank“ egy öl fa, mint az alföldön, a palacsinta országban, ahol a lakosok még csak aranyért sem látnak erdőt. Mi pedig itt a havasok torkában, úgy élünk mint Tantalusz, sovárgunk a tűzifa után s csak nagyutánjárás mellett juthatunk hozzá. S el lehetünk arra készülve, hogy egy öl fa a tél derekán a piacon 28—30 koronába is bele fog kerülni s akkor éppen olyan árban fogjuk venni a fát, mint az alföldön! Valóban jó volna, ha a kincstár egy fáskertet létesítené, ez reá nézve is könnyebb lenne s jó előre leszállítaná a fát s a közönség is könnyebben hozzá juthatna a tűzifához s nem kellene olyan sok fuvarbért fizetnie. Gondolja meg a kincstár a dolgot s ha tényleg életre való a fenti eszme, valósítsa meg! . . .

— **A jószívű pajtás.** Az Oltontuli vidékről egy szatócs és korcsmáros f. hó 20-án Fogarasra jött bevásárlás végett. Több dolga lévén, szekeresét: Babetz Moisés elküldte a dohánytőzsdébe, hogy a neki átadott 37 kor. 40 fillérért dohányt vegyen. Babetz találkozott Márku János nevű pajtásával és beültek a korcsmába, cimbora akadt elég és nagyban inni kezdtek, míg az egész társaság le nem részegedett. A jó barát: Márku János ivás közben kilopta Babetz tüzőjéből a 30 kor. 74 fillérel bélelt börtácát, de Babetz bármily részeg volt is, észrevette, lármát csapott és a közbelépő rendőr fedezete alatt az egész kompánia a rendőrségre került. Itt Trepchesz rendőrfőnök megmotoztatta őket és Márku Jánosnál megtalálták a pénzt. A vallatásnál azt mondta, hogy azért vette el részeg pajtásától a pénzt, hogy el ne lopja valaki. A jószívű pajtást a kértelkedő rendőrfőnök átadta a bíróságnak.

— **Az ajtatos kádár.** Az elmúlt héten az a hír járta be városkánkat, hogy a rom. kath. templomban egy örült ember megtámadta a papot. E hír nem felel meg a valóságnak ilyen alakjában. Hiteles hírforrásunk így írja meg az esetet. F. hó 24-én este a rom. kath. templomban a hivek ajtatosau imádkoztak, amidőn megjelent ide való Madló Antal volt kádár mester teljesen részeg állapotban és erősen kiabáló hangon imádkozni kezdett. A hivek eleinte hallgattak, később felszólították a csendes imádkozásra, majd a távozásra, de ő azért is, még hangosabban imádkozott. Erre egy derék kalaposmester, még két más egyénnel megragadta és kivezette a templomból. Kint még egy nagyot imádkozott, azután eltávozott. Ennyi az egész.

— **A harapós szobaleány.** Két sikkes, szép szobaleány összeveszett valamin, bizonyosan egy fess bakán? Pergett a nyelvük gyorsan, mint az orsó. Mikor azután az egyik nem győzte szóval, tizkorméhez folyamodott és alaposan őszekarmolta, a kartársnőjét, sőt mikor ez is hasonló fegyverhez

fordult, az egyik ujját úgy megharapta, hogy vér csordult hegyes fogai nyomán. A csatában vesztett szobacicus a rendőrségen emelt panaszt harapós barátja ellen s ügyes rendőrfőnökünk Trepchesz Henrik elintézte a sorukat.

— „A szokás párosan!“ Régen elmúlt ugyan május, a szerelem hónapja s bizony nyakig benne vagyunk a téllal kacérkodó hideg őszbe, mégis — úgy látszik — vannak emberi szívek, amelyek a maguk érzelmeit nem engedik az időjárás által befolyásoltatni. Arról szól a nóta, hogy Fogarason keresnek egy szerelmes párt. A fiatal ember körülbelül 27, a leány alig töltötte be a 18. életét. A rendőrség most erőlyesen keresi a szerelmes szökevényeket, kik azonban a nyomozás eddigi adatai szerint nem nálunk ütötték föl a fészkeket?!

— Az első hó. „Tiszta, fényes születése, lucskos sáros temetése“ — mondja a kis gyerekek ábécéjében a találós mese a hóról. És ez a kis poéma nagyon ráillik a mi ez idei első havunkra. Csak a fákon és háztetőkön maradt meg szüzi tisztaságában a szombaton reggelre leesett első hó, a földön piszkos sárrá, locs-poccsá változott. Az emberek dideregve védekeznek nem a hideg, hanem a vizes átfázás ellen és sohajtozva gondolnak ez első hóval bevonuló téli ruha, cipő és fa beszerzésére. A természet azonban nem törődik az emberiség gondjaival és csak száll az égből, szállingózik, hull a hó, hull a hó, szegény földnek a hidegben jó meleg takaró! Bizony kár volt, hogy most az ősz lassan hervasztó munkájába a tél zordan belevágott, mert a sétatéren az akácfaiban óriási kárt okozott.

— Nincs állati betegség. Lissza községben a sertésvész és bivalyvész megszűnt, miért is az elrendelt zár alól az I-ső fokú hatóság által feloldatott. Mely alkalommal szolgáljon örvendetes tudomásul az, hogy a fogarasi járásban egyetlen egy községben sincsen ez időszert fertőző állati betegség.

— Kutyaszínház. Lám még ilyen is van a világon, hogyne, mikor „bolhaszínház“ is létezik, no az ám aztán az érdekes; de egyelőre gyönyörködünk most csak a kutyákban. Az érdekes szereplők Thália papjai és papnői szerepét vették át szombaton este a „Lauritsch“ szálló nagytermében s a hős szerelmesek és primadonnák (kutyák képében) különböző alakításaiban, idomításaiban gyönyörködhetett az érdeklődő közönség.

△ A nagyérdemű közönség b. tudomására hozom, hogy 14 éven át, igen előkelő fogorvosi műteremben szerzett gazdag tapasztalataim után, szülővárosomba visszatérve, a Sterzing-utca 6. sz. a. Román-féle házban egy állandó fogtechnikai műtermet nyitottam. Készíteni fogok úgy egyes fogakat, mint egész fogsorokat, arany, vulkanit és kaucukban; javítok roncsolt szájpadlásokat stb. stb., mindent a legújabb módszerek szerint és legjobb kivitelben. Műtermem nyitva van d. e. 8—1-ig és d. u. 2—7-ig. Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel Fleischmann Hermann, fogtechnikus.

△ Arcszőr a nőknél ép oly csunya, mint kellemetlen. Ezen segitendő, legalkalmasabb a mindenütt elismert Schmidek-féle Szőrvesztő-re hivatkozni, mely nemcsak azért kedvelt a nőknél, mert eltávolítja az arcszört alaposan, hanem azért is, mert megadja az arcnak az üdeséget, finomságot és

simaságot, a mellett vegyileg megvizsgálva és hatóságilag az arcborre ártalmatlannak találta. Ára 7 korona. Kapható Schmidek I., Budapest, VII., Nyár-u. 18. Erre vonatkozólag figyelmeztetjük a mai lapban megjelent hirdetésünkre.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

Gy. S. Miskolc. Az ígéret után nap-nap mellett epedve várjuk a becses cikket. Üdvözlét!

Á. M. Galac. Az 1795-ből való érdekes bibliát legközelebbi számunkban már megkezdjük. Kérjük addig is becses türelmét. Üdvözlét!

Dr. V. Ö. Nagyvárad. A megkezdett tárcsa már régen a fiókunkban hevert s így azt közöltük előbb. Ennek a leközlése után jönnek a beküldöttek sorban. Türelem. Üdvözlét!

F. M. Fogaras. Érezzük mi a politika súlyát, de hangot nem adhatunk ez ügyben, mert sajtópört indítanak ellenünk. Ezt a cikket küldje be valami politikai lapba.

T. H. Helyben. Szíves fáradozásaiért s a fölötté érdekes hírekért fogadjunk hálás köszönetünket. Munkálkodását kérjük ezután is. Üdvözlét!

N. L. Lóko. Ezt is tudjuk, de tudunk nagyon sok érdekes dolgot, miskulanciát stb. Nem irhatjuk ki, mert megvan kötve a kezünk, agyon kell hallgatni. . . Ez hiába, a vidéki zsarnalisztika átka! Nyugodjék bele!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID.

Nincs többé iszákosság

a Zoa por használata után, amiről ezer meg ezer köszönőlevél önként beérkezett.

A Zoa-por kávé-, ital-, étel- vagy szeszes italban adható anélkül, hogy erről az ivó tudomással bírjon Teljesen ártalmatlan.

A Zoa-por többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert előidézi azt a csodahatást, hogy az iszákosnak a szeszes italokat ellenszenesé teszi.

A Zoa oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, vagy leánygyermek egyaránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okosta javulását.

Zoa a családok ezreit békítette ki, sok ezer férfit a szegény és becselenségtől mentett meg, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Nem kevés fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok ember életét számos évvel meghosszabította.

Egy adag ára teljes kurához 10 kor. Szétküldés titoktartás mellett portó- és vámmentesen történik utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett. Szállítja

AUFFENBERG JÓZSEF
Budapest, VIII., Bezeréci-utca 3. sz.

5 koronaért

küldök egy posta-csomag 4 és fél kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült finom enyhe

pipere-szappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jaszmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva a pénz előzetes beküldése esetén v. utánvétellel.

AUFFENBERG JÓZSEF
Budapest, VIII., Bezeréci-utca 3. sz.

A vegyileg megvizsgált, amellyel hatóságilag az arcborre ártalmatlannak talált

SZŐRVESZTŐ

eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen arcszört gyökerestől, anélkül, hogy az arcborre legkevésbé is ártana és az arcnak megadja az üdeséget, finomságot és simaságot. Ára 7 korona.

Vidéki megrendeléseket diszkrétan utánvétellel eszközöl:

SCHMIDEK I. Budapest, VII., Nyár-utca 18.

Arlejtési hirdetmény.

A cs. és kir. 50-ik gyal. ezr. 4-ik zászlóalj részére 1905. évi november hó 1-től szükséges husneműekre 1 évi időtartamra, Fogarason, a laktanya helyiségében f. évi október hó 31-én d. e. 10 órakor arlejtési tárgyalás fog tartatni.

Ajánlkozók szíveskedjenek bélyeggel ellátott ajánlatukat, feltételeikkel írásban 200 kor. ovadékkal együtt f. évi okt. 30-ig fentnevezett zászlóalj irodába beadni.

A cs. és kir. 50-ik gyalogezred 4. zászlóalj étkező bizottsága.

Offertausschreibung.

Wegen Sicherstellung des Fleischbedarfes für das 4. Feldbataillon des k. und k. Infanterieregiments Nr. 50. vom 1-ten November l. J. an, findet am 31. Oktober l. J. 10 Uhr Vormittag in der Schlosskaserne eine Offertverhandlung statt.

Ewentuelle Unternehmer wollen ihre dies bezüglichen, gestempelten, schriftlichen Offerte auf Grund welcher die Verträge geschlossen werden, unter Beischluss einer Kautions von 200 Kronen bis 30. Oktober l. J. in der Kanzlei des genannten Bataillons hinterlegen.

Die Menagekommission des 4/50 Feldbataillons.

Fogarasi m. kir. áll. ménesb. igazgatósága.

Szám. 1767—905.

Hirdetmény.

A fogarasi m. kir. ménesbirtok állományában kivágások és elhullások után 1906., 1907. és 1908. év folyamán származó állati nyersbőrök eladásának biztosítása végett a nevezett ménesbirtok igazgatóságánál Fogarason f. évi november hó 14-én d. e. 11 órakor ajánlati versenytárgyalás rendeztetik.

Ajánlatot tenni szándékozók 1 koronás bélyeggel és 5% bánatpénzrel ellátott ajánlataikat, melyben világosan ki- teendő, hogy ajánlattevő a ménesbirtok által 1767. szám alatt közzétett részletes feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti, — a fent jelzett határidőn belül közvetlenül a ménesbirtok igazgatóságánál nyujtsák be.

A részletes feltételek kívánatra készséggel megküldetnek, illetve bármikor betekintheők a hivatalos órák alatt a ménesbirtok igazgatóságánál.

Fogarasi, 1905. október hó.

A fogarasi m. kir. ménesbirtok igazgatósága.

Fogarasi m. kir. áll. ménesb. igazgatósága.
Szám: 1766—905.

Hirdetmény.

A fogarasi m. kir. ménesbirtokon az összes kémény eprési munkálatok az 1906. évi január 1-től 1908. évi december 31-ig terjedő időszakra új vállalatba bocsáttatnak.

E végből a ménesbirtok igazgatósága f. évi november hó 14-én d. e. 10 órakor Fogarason, az igazgatósági irodahelyiségben zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalást rendez.

A vonatkozó — 1 koronás bélyeggel és 5% bánatpénzzel ellátott ajánla-

tok — melyekben világosan kiteendő, hogy ajánlattevő a ménesbirtok által 1766—905. szám alatt közzétett részletes feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti — a fenti határidőn belül okvetlen benyújtandók a ménesbirtok igazgatóságához, mivel a későbbben érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A részletes feltételek kívánatra megküldetnek, illetve bármikor betekintheők a hivatalos órák alatt a ménesbirtok igazgatóságánál.

Fogaras, 1905. október hóban.

A fogarasi m. kir. ménesbirtok igazgatósága.

1-3

Fogarasi m. kir. állami ménesbirtok igazgatósága.

Szám: 1775—905.

Hirdetmény

malmok, korcsmaépület és vásárvámjog bérbeadásáról.

A fogarasi m. kir. ménesbirtok tulajdonát képező

a) fogarasi alsó, sárkányi, bethleni, ujsinkai, felsőkománai, alsócsesai, felsővisti, alsókománai, felső- és alsóvenicei vízi lisztelő malmok,

b) alsócsesai korcsmaépület,

c) alsószombatfalvi vásárvámszedési jog

1906. évi január hó 1-től kezdődő 6 év folyamára új bérlet alá bocsáttatik.

Az új bérlet biztosítása céljából nevezett ménesbirtok igazgatósága f. évi november hó 16-án d. e. 11 órakor Fogarason, az igazgatósági irodahelyiségben zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalást rendez.

Bérelni szándékozók 1 koronás bélyeggel ellátott borítékba zárt ajánlatukat, — melyekben világosan kiteendő, hogy ajánlattevő a ménesbirtok által közzétett részletes feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti — a versenytárgyalás fentjelzett határidejéig annál is inkább nyújtják be a ménesbirtok igazgatóságához, mivel későbbben érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A részletes feltételek bármikor megtekinthetők a hivatalos órák alatt a m. kir. gazdasági főigazgató urnál (Budapest, földmivelésügyi Ministerium) vagy a fogarasi m. kir. ménesbirtok igazgatóságánál.

Fogaras, 1905. október hó.

A fogarasi m. kir. ménesbirtok igazgatósága.

2-3

A XVII. sorsjáték

1-ső oszt. sorsjegyei már megjelentek s eredeti áron már beszerezhetők THIERFELD DÁVID könyvkereskedésében,

FOGARASON.

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
12.—	6.—	3.—	1.50

Veszek vaggonszámra diót, borokafenyőmagot, tábla-almát és must-almát.

Ajánlatok — tényleg szállítóképes eladók részéről — alanti címre kéretnek:

K. B. Brassó, Kórház-utca 30. zz. I. em.

Gazdáknak ingyen.

Hasznos tanácsadó a házi állataink hizlalására és táplálásához, valamint ezek betegségeiről és ettől való megóvhatásukról című minden gazdának nélkülözhetetlen tanulságos könyvet mindenkinek aki e lapra hivatkozik, ingyen és bérmentve küldöm. Olvasó köröknek, valamint gazdasági egyesületeknek kívánatra több példányt is küldök.

AUFFENBERG JÓZSEF

Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3. sz.

Régi ajtók és kirakatok eladók.

Bővebbet Thierfeld Dávid könyvkereskedésében.

Elektro-Vitalizór,

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag.

R. B. 86967. sz. Gyógyit és felüdit jótállás mellett köszvény, reuma, asthma, (nehéz lélegzés) álmatlanság, fülzugás, nehéz hallás, epilepsia idegesség, étvágytalanság, sápkor, fogfájás, migren, tehetetlenség, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 86967. sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmi sem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérelni; meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A kis készülék 4 K, könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

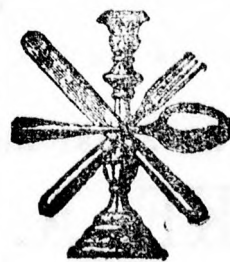
A nagy készülék 6 K, idült betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

AUFFENBERG JÓZSEF

Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3. sz.

Egy háztartási mérleg ingyen!

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tülhalmozott raktárból világhírű kiválóságukért általánosan kedvelt mexikói ezüst árulmat és pedig 6 drb. mexikói ezüst asztali kést, 6 darab mexikói ezüst evő villát, 6 drb. mexikói ezüst evőkanalat, 12 drb. mexikói ezüst kávéskanalat, 6 drb. kiváló dessert kést, 6 drb. kiváló dessert villát, 1 drb. mexikói ezüst levesmerítő kanál, 1 drb. mexikói ezüst tejmerítő, 2 drb. elegáns szalon asztali gyertyatartót, a 46 drb. összesen csak 6 frt. 50 krajcár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 és félkiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 24 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges beküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

AUFFENBERG JÓZSEF

Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3. sz.

4071 F. sz.
Valódi ezüst remontoir
női óra, 3 erős fedéllel
szép kivitelben **12 K.**
48-52

Erős Gyula

NAGYSZEBEN, Disznódi-utca 3. szám.

Mindennemű órák, ékszerek, arany- és ezüstáruszerek, ezüst-
evőeszközök, asztalfeltétek, templomi kellékek.

Erdély legnagyobb raktára.

Látszerészi cikkek nagyraktára.

Szétküldés csakis utánvét mellett

Mindenféle vésések legjutányosabban számítatnak.

Ócska arany és ezüst tárgyakat, drágaköveket, keleti gyön-
gyöket a legmagasabb napi árban beváltom, vagy cserébe
fizetéképen elfogadom.

Kérjen nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve

Legfinomabb befőttes pergament-papir kapható

Thierfeld Dávid könyvkereskedésében, Fogarason.

(1 iv 6 fillér.)

(Egy iv 6 fillér.)

Fischer és Társa

faiskolák

Nagyenyed (Alsófehérmegye.)

40 katasztrális holdon fekvő faiskolá-
ink Erdélyben a legnagyobbak és leggaz-
dagabbak.

Készlet: 80.000 gyümölcsfa, kü-
böző alakokban és a legjobb és legfinomabb
fajokban.

Gyümölcsvadoncokban készlet egy
millió.

Gledicsia, legjobb kerítés növényben,
készletünk egy millió.

Akácfa ordősítésre alkalmas, készletünk
egy millió.

Diszcserjék sétatér, magános fák.

Árjegyzék ingyen.

Faiskoláink megtekintésére az érde-
lőket tisztelettel meghívjuk.

2-6

Oriási szerencse Gaedickenél!

Utólérhetetlen gyűjtődém szerencséje. Hiszen Magyarországon ugyszólván nincsen város,
hol Gaedicke egy vagy több főnyereményt ne fizetett volna ki. Rövid időn belül a következő nyereményeket fizet-
tem ki szerencsés vevőimnek:

A nagy jutalmat 602.000 koronát a 62551 számra,
háromszor a nagy főnyereményt 400.000 koronát a 11119 számra,
400.000 „ „ 28916 „
400.000 „ „ 33464 „
háromszor a 100.000 koronát, továbbá a 70.000, négyszer 60.000 és igen sok 30.000, 25.000, 20.000, 15.000
és 10.000 koronás nyereményeket.

A legközelebbi XVII-ik sorsjátéknál, mely újból
55.000 nyeremény és 110.000 sorsjegyből áll, 14 millió 459.000 korona sorsoltatik ki.

Főnyeremény esetleg 1 millió korona.

Továbbá 1 nagy jutalom á 600.000, 1 nyeremény á 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 1 á 90.000, 2 á 80.000, 1 á
70.000, 2 á 60.000, 50.000, 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25.000, 8 á 20.000, 8 á 15.000, 36 á 10.000, 67 á 5000 stb., stb.

Az eredeti sorsjegyek tervszerinti ára:

Egy nyolcad

1.50

Egy negyed

3.-

Egy fél

6.-

Egy egész sorsjegy

12.- korona,

melynek az összeg előzetes beküldése, avagy utánvéttel küldetnek szét. Hivatalos játéktervek, valamint postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

A november hó 23-iki húzáshoz kérem mielőbbi becses rendelését hozzám juttatni.

GAEDICKE A. bankház Budapest, Kossuth-Lajos-utca II. sz.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.